

Zbigniew Piepiora, Paweł Piepiora

Mistrzostwa w karate jako przykład imprezy promującej powiat jeleniogórski

---

Ekonomiczne Problemy Usług nr 79, 201-215

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zbigniew Piepiora

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Paweł Piepiora

Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

MISTRZOSTWA W KARATE JAKO PRZYKŁAD IMPREZY PROMUJĄCEJ POWIAT JELENIOGÓRSKI

Wstęp

Nim karate uzyskało kształty, jakie dzisiaj znamy, sztuka ta była modernizowana przez wieki. Karate jest sztuką walki, która wychowuje zarówno w sferze fizycznej przez „kulturę własnego ciała”, jak i w sferze psychicznej przez kontrolę własnych emocji. Współczesne karate jest dostosowane do bezpiecznego nauczania wszechstronnej gimnastyki, obejmującej wszystkie aspekty usportowienia organizmu ludzkiego, trening umysłu oraz łatwą samoobronę. Usportowienie organizmu obejmuje wszystkie cechy motoryczne i psychiczne, dając równomierny wszechstronny rozwój-biopsychospołeczny.

Karate może trenować każdy: począwszy od dzieci, a kończąc na starszych ludziach, mężczyźni i kobiety, grubi i chudzi, niscy i wysocy. Sztuki tej chętnie uczą się ludzie w każdym wieku. Karatecy odczuwają wpływ treningów w życiu codziennym – zyskują bardzo atrakcyjny, nowy ideał i cel swoich działań, pozytywne wzorce zachowań, według których chcą postępować. Karate wpływa na sferę fizyczną i psychiczną trenujących. Orientalne pochodzenie tej sztuki daje możliwość zaciekawienia europejskiego odbiorcy swoją nietypowością, wewnętrzną harmonią i wrażliwością. Śnieżnobiałe kimona oznaczają czystość

intencji trenującego, do czego się zobowiązuje każdy trenujący – ćwiczy, aby nauczyć się samoobrony i stosować ją tylko w chwilach zagrożenia własnego bezpieczeństwa. Opierając się na uniwersalnych wartościach, które niesie ze sobą sztuka walki karate, osiąga się cele wychowawcze wśród młodzieży oraz działa dla ogólnego dobra wszystkich ćwiczących.

Oprócz celów wychowawczych karate pozwala osiągać także inne cele. Ta sztuka walki może być przyczynkiem do tworzenia produktów turystycznych, takich jak seminaria i turnieje na poziomie lokalnym i międzynarodowym. Pozwala to na rozpropagowanie sztuk walki przez organizowanie imprez, popularyzację zdrowego i aktywnego trybu życia, promocję miejsca imprezy wśród przyjezdnych zawodników, trenerów oraz zaproszonych gości, uczestników imprezy i możliwość bezpośredniego uczestniczenia mieszkańców w widowisku sportowym, które odbywa się w ich miejscu zamieszkania.

Celem artykułu jest zaprezentowanie imprez karate jako instrumentu promocji regionu organizowanych przez Klub Sportowy Funakoshi Shotokan Karate (KS FSK) w Kowarach. Analizą objęto powiat jeleniogórski. Zakres czasowy ograniczono do dwóch lat funkcjonowania badanego klubu sportowego. Ze względu na wielość zorganizowanych w tym czasie imprez sportowych, autorzy ograniczyli się do przedstawienia tylko tych, które mają największe znaczenie w promocji badanego powiatu. Są to mistrzostwa karate o randze krajowej i międzynarodowej, które dotyczą rywalizacji w karate shotokan.

1. Charakterystyka powiatu jeleniogórskiego

Powiat jeleniogórski znajduje się w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego [*Jelenia Góra...*, 2005]. Od strony zachodniej do wschodniej graniczy z czterema powiatami: jaworskim, kamiennogórskim, lwóweckim i złotoryjskim. Południową granicę stanowi granica państwa z Republiką Czeską, biegnąca szczytami Karkonoszy. Powiat jeleniogórski otacza z lewej i prawej strony miasto Jelenią Górę, która jest miastem na prawach powiatu. W skład powiatu jeleniogórskiego wchodzi 4 miasta i 44 wsie. Administracyjnie jest on podzielony na 9 gmin; 4 miejskie (Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarska Poręba) oraz 5 wiejskich (Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Mysłakowice, Podgórzyn, Stara Kamienica). Obejmuje obszar 649 km², co stanowi 3,25% powierzchni województwa dolnośląskiego [*Plan reagowania...*,

2003]. Powiat zamieszkuje 64 157 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 99 osób na km² [Plan rozwoju..., 2004].

Mapa 1. Powiat jeleniogórski

Źródło: [Plan rozwoju..., 2004, s. 4].

Większość powierzchni powiatu zajmują tereny górskie i górzyste Sudeatów Zachodnich, które obejmują cztery pasma górskie (Góry Iżerskie, Góry Kaczawskie, Rudawy Janowickie i Karkonosze) okalające rozległą równinę – Kotlinę Jeleniogórską. Na części Karkonoszy znajduje się Karkonoski Park Narodowy. Lasy i grunty leśne zajmują 48,4%, a użytki rolne – 34,4% powierzchni powiatu, z czego prawie połowa przypada na grunty orne. Na terenie powiatu znajduje się 58 rzek i potoków o łącznej długości 369 km, będących własnością państwa, przy czym jedynie odwadniane przez Izerę południowe stoki Wysockiego Grzbietu w Górach Iżerskich oraz tereny wschodnich Karkonoszy należą

do dorzecza Łaby, natomiast reszta powiatu znajduje się w zlewni rzeki Bóbr, w dorzeczu górnej i środkowej Odry. Bóbr jest największą rzeką powiatu i na długości 28,5 km odcinkami przepływa przez północne tereny Kotliny Jeleniogórskiej. Do większych dopływów Bobru, położonych całkowicie lub częściowo na terenie powiatu, należą cieki Łomnica z Łomniczką i Jedlicą, Kamienna z Podgórną i Kamienną Małą oraz Kamienica. Dobrze rozwinięta sieć rzeczna oraz znacznie wyższe od średniej krajowej poziomy opadów atmosferycznych powodują, że obszar powiatu jest dość zasobny w wody powierzchniowe [*Plan reagowania...*, 2003].

Powiat jeleniogórski cechuje się klimatem umiarkowanie ciepłym i wilgotnym. Obszar powiatu wyróżnia się dużą zmiennością i niestałością pogody. Występuje tu duża rozpiętość średnich temperatur, zarówno dobowych jak i rocznych. Charakterystyczną cechą powiatu są występujące, szczególnie zimą, zjawiska inwersji, w wyniku której powietrze ochłodzone z powodu wypromieniowania ciepła z ziemi spływa ze zbocz górskich na dno Kotliny Jeleniogórskiej [*Plan reagowania...*, 2003].

Ziemia jeleniogórska jest zaliczana do najatrakcyjniejszych obszarów turystycznych w Polsce. Wpływa na to wyjątkowe bogactwo cech naturalnych oraz różnorodność ofert turystycznych, które umożliwiają uprawianie turystyki w ciągu całego roku. Zagospodarowanie turystyczne sprzyja uprawianiu różnorodnych form turystyki, takich jak narciarstwo, zarówno biegowe jak i zjazdowe, wspinaczki górskie, jeździectwo, kolarstwo, szybownictwo, lotniarstwo, a także, choć w mniejszym stopniu, kajakarstwo. Dzięki rozwiniętej sieci szlaków rowerowych można bezpiecznie wędrować po Jeleniej Górze, a także po przepięknie położonym szlaku z Jeleniej Góry do Mysłakowic. Do uprawiania turystyki pieszej wytyczono w powiecie 558 km znakowanych szlaków turystycznych [*Plan rozwoju...*, 2004].

Karpacz i Szklarska Poręba to główne miasta wypoczynku i rekreacji, zaliczane do najważniejszych w Polsce ośrodków wypoczynku i sportów zimowych. W pozostałych gminach: Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Mysłakowice, Podgórzyn, Stara Kamienica, Kowary, Piechowice, również rozwija się agroturystyka, turystyka i rekreacja oparta na ciekawych walorach naturalnych: na dużej liczbie kompleksów leśnych, bardzo urozmaiconej rzeźbie terenu, różnorodności środowiska przyrodniczego, bogatej historii z dużą liczbą obiektów zabytkowych, co przedstawiono w tabeli 1. Znakomite i liczne zabytki architek-

tury umacniają rangę regionu jako obszaru o wybitnych walorach turystycznych [Program ochrony..., 2003].

Tabela 1

Ważniejsze obiekty zabytkowe w powiecie jeleniogórskim

Obiekt zabytkowy	Lokalizacja
Kościół XVI w., ratusz XVIII w.	Kowary
Domy XIX w., kościół XIX w., pałac XIX w.	Mysłakowice
Pałac XVI, XVIII w.	Bukowiec
Zamek Bolczów XIV, XVI w.	Janowice Wielkie
Kościół XIII w.	Karpacz Górny
Zamek XVI, XVII, XIX w.	Karpniki
Pałac XVIII w.	Łomnica
Wieża mieszkalna obronna XVI w.	Siedlęcin
Pałac XVII, XIX, XX w., kościół XIV, XVI w.	Wojanów

Źródło: [Plan rozwoju..., 2004, s. 9].

2. Karate shotokan jako sport walki

Za ojca współczesnego karate uważa się Gichina Funakoshi (1868–1957). Urodził się 28 kwietnia 1868 roku w Yamakawa-Cho, okręgu Shuri. F. Gichin często w dzieciństwie chorował i przysparzał tym wielu zmartwień rodzicom. Aby temu zapobiec i wzmocnić organizm, dziadek poprosił znanego w okolicy eksperta Shorei – Yasutsune Azato, by ten nauczał go swej sztuki. Częstym bywalcem w domu Azato był Anko Itosu, od którego G. Funakoshi pobierał nauki Shorin [Fechner, Ruciński, 1985]. Wkrótce sam został mistrzem i miał zaszczyt jako pierwszy zaprezentować swoje umiejętności w Japonii w latach 1917 i 1922 na festynach sportowych organizowanych przez Ministerstwo Edukacji. G. Funakoshi połączył techniki i kata okinawskich stylów shorin i shorei. W roku 1936 zmienił nazwę to-te (chińskie ręce) na japońską karate (puste ręce). W latach trzydziestych ubiegłego wieku karate stało się na tyle popularne, że niemłody już G. Funakoshi nie mógł podolać obowiązkom. Musiał pracować z pomocą wyszkolonych instruktorów, a to z kolei spowodowało konieczność sformalizowania wymagań zdobywania kolejnych stopni, zasad zachowania się w dojo, jednolitości wykonywania kata, detali technicznych oraz wprowadzenia nowych zasad treningu według obowiązującego do dziś podziału: ćwiczeń pod-

staw – kihon, form – kata, walki – kumie [Miłkowski, 1983]. Wcześniej karate nauczano tylko przez powtarzanie kata (form).

Gichin Funakoshi nie stworzył własnego stylu, mimo że nazwa shotokan (świątynia/dom falującej sosny) przylgnęła do jego szkoły – tak nazwano budynek, w którym nauczał. Nazwa pochodziła od pseudonimu literackiego Shoto (fale sosen), którym podpisywał się mistrz G. Funakoshi pod swoimi dziełami literackimi.

Od początku istnienia karate niedopuszczalna była jakakolwiek rywalizacja sportowa. Jeżeli już doszło do jakiegoś pojedynku, to tylko na śmierć i życie. Za życia Gichina Funakoshi nikt nie ośmielił się zorganizować zawodów sportowych karate, ponieważ wiadano, że był temu przeciwny. Niektórzy adepci karate organizowali tak zwaną wymianę doświadczeń między szkołami. Każda taka „wymiana” kończyła się zazwyczaj ciężkimi kontuzjami, gdyż brakowało sprecyzowanych reguł.

Po śmierci G. Funakoshiego na czele JKA stanął Masatoshi Nakayama, który postawił sobie za główny cel wprowadzenie karate do dyscyplin sportowych. Opracowano więc reguły rywalizacji sportowej, wyłączając techniki niebezpieczne dla zdrowia, określając dozwolony kontakt w poszczególnych strefach i tym samym minimalizując prawdopodobieństwo kontuzji. Stworzono dwie konkurencje: kata i kumite. Rywalizacja w kata polega na jak najdokładniejszym wykonaniu danej formy – ocenia się precyzję ruchów, rytm, skupienie, wierność tradycji, z czasem określanej „baletem karate” ze względu na bezkontaktowość. Rywalizacja w kumite to walka według określonych reguł i w określonym czasie. M. Nakayama, chcąc zachować tradycyjny charakter walki karate – zakończyć starcie jednym ciosem – założył, że każda technika w zależności od sytuacji może być oceniona jako ta, która kończy walkę.

W roku 1958 JKA uzyskało oficjalną akceptację ministerstwa edukacji. W tym samym roku związek zorganizował pierwsze japońskie mistrzostwa karate, które pomogły nadać tej sztuce status sportu wyczynowego [Nakayama, 1999]. Szkolono instruktorów, a gdy ci osiągnęli stopień mistrzowski, byli delegowani do różnych krajów świata w celu nauczania karate. Z ogromnej liczby ćwiczących wybierano elitę sportową i intelektualną. Większość instruktorów na stałe została za granicą.

W ciągu wielu lat powstały inne, mniej lub bardziej znane, organizacje karate. Zaniepokojeni tym faktem działacze japońscy, którym prymat w światowym ruchu karate zaczął powoli wymykać się z rąk, zwołali w październiku

1970 roku do Japonii przedstawiciele ponad trzydziestu krajów z Azji, Europy, Ameryki Północnej i Ameryki Południowej. Efektem kilkudniowych obrad było powołanie Światowej Unii Organizacji Karate (World Union of Karate-do Organization), zrzeszającej cztery tradycyjne style karate: shotokan, goju-ryu, shito-ryu i wado-ryu [Fechner P., Ruciński, 1985]. Opracowano nowe przepisy rywalizacji sportowej ponad podziałami stylowymi. W roku 1993 na Mistrzostwach Świata w Algierii zmieniono nazwę WUKO na WKF (World Karate Federation). Obecnie jest to największa organizacja karate na świecie, która zrzesza 180 państw, w tym 53 państwa z Europy. Głównym celem WKF jest włączenie karate do dyscyplin olimpijskich.

W roku 1987, po śmierci M. Nakayamy, doszło do rozłamu w JKA (sama organizacja istnieje do dziś). Czołowi karatecy, na stałe osiedleni za granicą, nie chcieli wrócić do Japonii, ani nie mogli podporządkować się młodszemu od siebie, mniej wpływovym instruktorom. W konsekwencji doszło do kilku, a potem kilkunastu rozłamów [Miłkowski, 2008].

Obecnie adepci karate shotokan podzieleni są na trzy grupy: sportowców – startujących wyłącznie w WKF, tradycjonalistów – wiernych szkole Gichina Funakoshi, i „tych ze środka”, traktujących karate jako sport i sztukę. Spośród wielu organizacji shotokanu można wymienić pięć największych, najbardziej prestiżowych i prężnie działających na świecie: JKA (Japan Karate Association), FSKA (Funakoshi Shotokan Karate Association), SKI (Shotokan Karate-do International), WSKA (World Shotokan Karate Association).

3. Wybrane mistrzostwa karate na obszarze badanego powiatu

Klub Sportowy Funakoshi Shotokan Karate prowadzi zajęcia karate shotokan na terenie powiatu jeleniogórskiego, czyli w Kowarach, Mysłakowicach i Jeleniej Górze. Klub organizuje imprezy sportowe mające ogromny wpływ na promowanie regionu w kraju i na świecie. Zawodnicy KS FSK osiągają bardzo dobre wyniki sportowe w województwie dolnośląskim, Polsce i na świecie. Do głównych imprez zorganizowanych przez klub w latach 2008–2010 należą:

- a) Otwarte Mistrzostwa Polski Karate Shotokan FSKA i Konferencja FSKA na temat *30 lat karate shotokan w Kowarach i regionie jeleniogórskim 1979–2009* (MP 2009) [*Sprawozdanie...*, 2009];

- b) II Otwarte Mistrzostwa Polski Karate Shotokan FSKA (MP 2010) [*Sprawozdanie...*, 2010a];
- c) XII Mistrzostwa Świata Karate FSKA (MŚ 2010) [*Sprawozdanie...*, 2010b].

Pierwszą z wymienionych zorganizowano w Kowarach. Cele, które przyświecały realizacji mistrzostw, były następujące: popularyzacja karate wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, wyłonienie najlepszych zawodników, zawodniczek i klubów, podnoszenie poziomu wyszkolenia zawodników oraz zdobywanie doświadczeń w rywalizacji sportowej, popularyzacja zdrowego i aktywnego trybu życia, promocja regionu dolnośląskiego wśród przyjezdnych zawodników, trenerów oraz zaproszonych gości, uczestników imprezy, także pod kątem planowanych mistrzostw świata, popularyzowanie dalekowschodnich sportów walki, umożliwienie bezpośredniego uczestniczenia mieszkańców Kowar i regionu dolnośląskiego w widowisku sportowym.

Otwarte Mistrzostwa Polski Karate Shotokan FSKA i Konferencja FSKA na temat *30 lat karate shotokan w Kowarach i regionie jeleniogórskim 1979–2009* zorganizowano w dniach 20–22.02.2008 roku przez Klub Sportowy Funakoshi Shotokan Karate. Wzięli w nich udział zawodnicy i szkoleniowcy z klubów z kraju i z zagranicy – ogółem ponad stu uczestników. Na mistrzostwa przybyli także kwalifikowani sędziowie FSKA. Przewodniczący Komisji Sędziowskiej FSKA Poland Mirosław Adamowski – 6 DAN – był sędzią turnieju. Impreza trwała trzy dni – pierwszego dnia kluby załatwiały formalności związane ze startem w turnieju i udziałem w konferencji. Drugiego dnia odbyły się eliminacje i finały kata, natomiast trzeciego – eliminacje i finały kumite. W czasie trwania mistrzostw odbyła się konferencja FSKA, w której udział wzięli szkoleniowcy z przyjezdnych klubów i naukowcy związani z karate. Promocja imprezy oraz powiatu jeleniogórskiego rozpoczęła się z trzymiesięcznym wyprzedzeniem. Wiązała się z reklamą w lokalnych mediach oraz zakupem odpowiedniego wyposażenia do przeprowadzenia imprezy, w tym między innymi bannerów reklamowych.

Kolejną imprezą były II Otwarte Mistrzostwa Polski Karate Shotokan FSKA. Cele, które przyświecały realizacji mistrzostw, były takie same jak w poprzedniej edycji turnieju. Odbyły się one w dniach 26–28.02.2010 roku przez Klub Sportowy Funakoshi Shotokan Karate. Wzięli w nich udział zawodnicy i szkoleniowcy z 33 klubów z kraju – ogółem ponad 380 uczestników. Podobnie jak w pierwszej edycji imprezy na mistrzostwa przyjechali wykwalifi-

fikowani sędziowie FSKA. Przewodniczący Komisji Sędziowskiej FSKA Poland Mirosław Adamowski – 6 DAN – był sędzią turnieju. Na czas trwania mistrzostw wypożyczono trzy maty (tatami). Impreza trwała trzy dni – pierwszego dnia trwały przygotowania do zawodów, kluby załatwiały formalności związane ze startem w turnieju oraz przeprowadzono kurs sędziowski FSKA. Analogicznie do poprzedniej edycji imprezy drugiego dnia odbyły się eliminacje i finały uczestników do szesnastego roku życia, natomiast trzeciego dnia – eliminacje i finały uczestników powyżej szesnastego roku życia. Startujący zawodnicy byli ubezpieczeni i w razie potrzeby objęci opieką lekarską. W mistrzostwach nagradzano trzy pierwsze miejsca w każdej konkurencji pucharami, medalami, dyplomami oraz nagrodami rzeczowymi. Promocja imprezy oraz powiatu jeleniogórskiego rozpoczęła się 3 miesiące wcześniej. W dniach 27–28.02.2010 roku imprezę transmitowano na żywo przez Internet na stronie internetowej www.fska.info i stronach portali turystycznych.

Ostatnia z wymienionych imprez – XII Mistrzostwa Świata Karate FSKA – odbyła się w okresie od 1.06.2010 roku do 26.10.2010 roku. Założono osiągnięcie następujących celów: przyjazd na imprezę zawodników ze wszystkich stron świata i wymiana doświadczeń kulturowych; uczestnictwo około 720 zawodników w XII Mistrzostwach Świata Karate FSKA oraz międzynarodowym seminarium z udziałem shihana Kennetha Funakoshi (10 DAN i senseia Kyle'a Funakoshi 7 DAN), wyłonienie najlepszych zawodników, zawodniczek, drużyn i reprezentacji z różnych krajów świata, przeprowadzenie warsztatów trenerskich dla grup ćwiczących z podziałem na poziom wyszkolenia; pasy kolorowe, pasy czarne, podnoszenie poziomu wyszkolenia oraz zdobywanie doświadczeń w rywalizacji sportowej karateków uczestniczących w zawodach, podniesienie kwalifikacji trenerskich i dydaktycznych w prowadzeniu zajęć sportowych z zakresu sztuk walki, popularyzacja dalekowschodnich sportów walki, a w szczególności karate, wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, popularyzacja zdrowego i aktywnego trybu życia, promocja regionu dolnośląskiego i zapoznanie przyjezdnych zawodników, trenerów oraz zaproszonych gości, uczestników imprezy z atrakcjami Dolnego Śląska, a w szczególności regionu Karkonoszy, możliwość bezpośredniego uczestniczenia mieszkańców powiatu jeleniogórskiego i regionu dolnośląskiego w widowisku sportowym, tj. w XII Mistrzostwach Świata Karate FSKA, integracja społeczności lokalnej z przedstawicielami innych krajów świata.

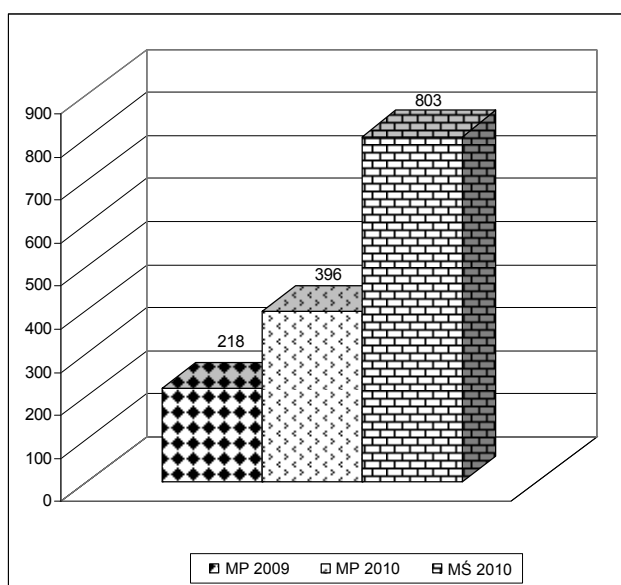
XII Mistrzostwa Świata Karate FSKA zostały zorganizowane w Kowarach i w Karpaczu w dniach 23–26.09.2010 roku przez Klub Sportowy Funakoshi Shotokan Karate. W tym okresie na zaproszenie KS FSK Karate przyjechali wybitni znawcy sztuk walki, szef światowej organizacji FSKA, Shihan Kenneth Funakoshi, 9 DAN, i Sensei Kyle Funakoshi, 6 DAN. W imprezie udział wzięli zawodnicy, szkoleniowcy i działacze z krajów Unii Europejskiej i byłego Związku Radzieckiego, oraz między innymi z Republiki Południowej Afryki, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej – ogółem ponad 1500 osób. Na mistrzostwa przyjechali także kwalifikowani sędziowie FSKA. Przewodniczący Komisji Sędziowskiej FSKA Poland Mirosław Adamowski – 6 DAN – był sędzią turnieju. Impreza trwała cztery dni.

W ciągu pierwszych dwóch dni imprezy przeprowadzono na hali sportowej (w pierwszym dniu – w Kowarach, a w drugim – w Karpaczu) seminarium szkoleniowe dla osób trenujących sztuki walki. Równoległe na hali sportowej rozpoczęły się przygotowania do zawodów, a kluby załatwiały formalności związane ze startem w turnieju. Tematyką seminarium było kata: Gojushiho sho, Unsu oraz kumite – dynamika poruszania się, kontrataki jednoczesne z blokiem. W ramach seminarium karate przeprowadzono egzamin na stopnie mistrzowskie DAN (czarny pas) oraz kurs sędziowski FSKA, którego uczestnicy w wyniku zdanego egzaminu otrzymali międzynarodowe uprawnienia sędziowskie Funakoshi Shotokan Karate Association.

W piątek, sobotę i niedzielę w nowo wybudowanej hali sportowej w Karpaczu przy szkole podstawowej odbyła się główna część imprezy. Uroczyste otwarcie mistrzostw uświetniły pokazy tańca nowoczesnego i karate. W trakcie ceremonii otwarcia shihan Kenneth Funakoshi otrzymał tytuł Kancho Hanshi i stopień 10 DAN od Międzynarodowej Federacji Sztuk Walki, reprezentowanej przez sensei Gayle Hisae Ishii-Chang. W piątek przeprowadzono konkurencje drużynowe kata (kombinacja określonych ruchów) i kumite (wolna walka sportowa), a w sobotę i niedzielę toczyła się rywalizacja indywidualna.

Szczegółowy program XII Mistrzostw Świata Karate FSKA, uwzględniający seminarium, rozesłano wraz z zaproszeniami do klubów z Polski należących do Polskiego Związku Karate i zaprzyjaźnionych klubów z zagranicy: z krajów Unii Europejskiej, USA, Rosji oraz krajów byłego Związku Radzieckiego. Promocja imprezy oraz powiatu jeleniogórskiego rozpoczęła się 2 lata wcześniej – na X Mistrzostwach Świata Karate FSKA w Jesolo we Włoszech w 2008 roku, na XI Mistrzostwach Świata Karate FSKA w Sun City w RPA

w 2009 roku oraz na mistrzostwach Polski karate FSKA, seminariach i lokalnych turniejach karate organizowanych na Dolnym Śląsku w latach 2008–2010. W ramach promocji stworzono i prowadzono stronę internetową z domenami www.fska.info, www.kowary-karpacz.pl, wydano płytę DVD i folder promujące XII Mistrzostwa Świata Karate FSKA oraz Dolny Śląsk, a w szczególności powiat jeleniogórski, które rozdano uczestnikom imprezy i zainteresowanym nią osobom. Z okazji XII Mistrzostw Świata Karate FSKA zorganizowano także wystawę *XXX lat karate shotokan w Kotlinie Jeleniogórskiej na Dolnym Śląsku*. Otwarto ją 13.09.2010 roku w Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu. Pamiątkowe foldery z ekspozycji rozdano uczestnikom wystawy i mistrzostw świata.

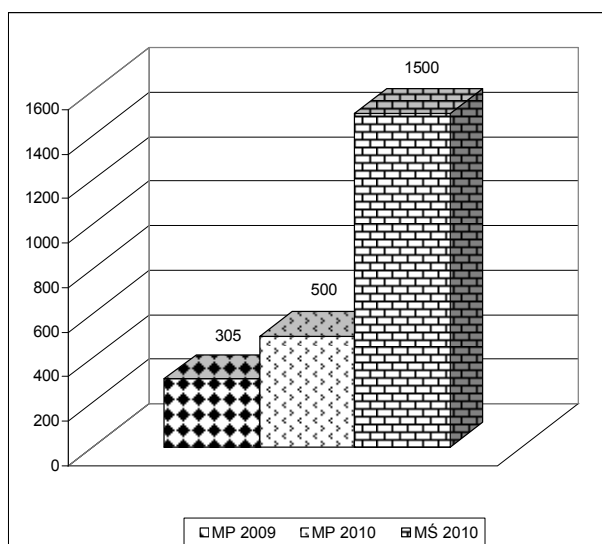

Rys. 1. Liczba zawodników startujących w poszczególnych imprezach

Źródło: opracowanie własne.

W ramach promocji XII Mistrzostw Świata prowadzono reklamę w mediach (prasie, radiu, telewizji, Internecie oraz za pomocą telebimów) oraz zakupiono odpowiednie wyposażenie do przeprowadzenia imprezy (w tym m.in.

bannery reklamowe, maskotki, smyczki, torby, statuetki, puchary, dyplomy). W związku z imprezą wykonano pamiątkowe torby, maskotki, smyczki i koszulki. Przebieg imprezy transmitowano na żywo przez sieć Internet na stronach internetowych www.fska.info, www.kowary-karpacz.pl, w serwisach turystycznych, na portalach internetowych gmin powiatu jeleniogórskiego oraz na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Nadzór naukowy nad imprezą sprawowali naukowcy z wrocławskich uczelni: Akademii Wychowania Fizycznego, Uniwersytetu Ekonomicznego, Uniwersytetu Przyrodniczego i Kolegium Karkonoskiego w Jeleniej Górze.

Rys. 2. Liczba osób startujących w poszczególnych imprezach

Źródło: opracowanie własne.

Na rysunku 2 przedstawiono liczbę zawodników startujących w poszczególnych imprezach, która wykazuje trend rosnący. Sondaż przeprowadzony przez autorów z właścicielami pensjonatów powiatu jeleniogórskiego wykazał że w okresie mistrzostw odnotowano obrót porównywalny ze szczytem sezonu wakacyjnego. Na pytanie, jak pan/pani ocenia obrót w swoim lokalu w czasie mistrzostw Polski i świata w karate zorganizowanych w latach 2009–2010

w powiecie jeleniogórskim, zdecydowana większość respondentów (65%) odpowiedziała, że obrót był większy, 25%, że zbliżony, a pozostali, że mniejszy. Z przeprowadzonego sondażu wynika, że niektóre bary i obiekty noclegowe na terenie powiatu musiały w czasie organizowanych imprez wydłużyć godziny handlu, żeby sprostać wymaganiom klientów, podobnie jak w szczytowych dniach sezonu letniego. Większy obrót spowodował także zwiększone zaopatrzenie lokali w tych dniach.

Zakończenie

Imprezy karate zorganizowane przez Klub Sportowy Funakoshi Shotokan Karate w Kowarach, takie jak Otwarte Mistrzostwa Polski Karate Shotokan FSKA i konferencja FSKA na temat *30 lat karate shotokan w Kowarach i regionie jeleniogórskim 1979–2009* (MP 2009), II Otwarte Mistrzostwa Polski Karate Shotokan FSKA (MP 2010), XII Mistrzostwa Świata Karate FSKA (MŚ 2010), przyczyniły się do promocji powiatu jeleniogórskiego. O wydarzeniach tych informowano w telewizji, radiu i prasie. Dwie z omawianych imprez były transmitowane on-line przez Internet na wielu portalach.

Promocję imprez i powiatu jeleniogórskiego prowadzono przez 2 lata także przez kontakty interpersonalne: na X Mistrzostwach Świata Karate FSKA w Jesolo we Włoszech w 2008 roku, na XI Mistrzostwach Świata Karate FSKA w Sun City w RPA w 2009 roku oraz na Mistrzostwach Polski Karate FSKA, seminariach i lokalnych turniejach karate organizowanych na Dolnym Śląsku. Stworzono i prowadzono stronę internetową z domenami www.fska.info, www.kowary-karpacz.pl, wydano płytę DVD i folder promujący XII Mistrzostwa Świata Karate FSKA i Dolny Śląsk. Z okazji XII Mistrzostw Świata Karate FSKA zorganizowano także wystawę *XXX lat karate shotokan w Kotlinie Jeleniogórskiej na Dolnym Śląsku*. Skuteczność działań promocyjnych potwierdza rosnąca liczba zawodników startujących w poszczególnych imprezach. Ponadto respondenci stwierdzili, że w okresie mistrzostw odnotowano obrót porównywalny ze szczytem sezonu wakacyjnego.

Literatura

- Fechner P., Ruciński M., *Karate – pokonać siebie*, Wydawnictwo Sport i Turystyka, Warszawa 1985.
- Jelenia Góra. *Informator gospodarczy*, Wydawnictwo CITiK, Jelenia Góra 2005.
- Mazurski K.R., *Geografia turystyczna Sudetów*, Wydawnictwo Sudety, Wrocław 2003.
- Miłkowski J., *Encyklopedia sztuk walki*, Wydawnictwo Algo, Toruń 2008.
- Miłkowski J., *Karate – wiadomości podstawowe*, Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, Warszawa 1983.
- Nakayama M., *Dynamiczne karate*, Wydawnictwo Diamond Books, Bydgoszcz 1999.
- Plan reagowania kryzysowego powiatu jeleniogórskiego*, Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze, Jelenia Góra 2003.
- Plan rozwoju lokalnego powiatu jeleniogórskiego na lata 2004–2006*, Załącznik do uchwały nr XXI/123/04 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 30 lipca 2004, Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze, Jelenia Góra, lipiec 2004.
- Program ochrony środowiska powiatu jeleniogórskiego*, red. Z. Kurkowska, Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze, Jelenia Góra, wrzesień 2003.
- Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego II Otwarte Mistrzostwa Polski Karate Shotokan FSKA w okresie od 15.02.2010 roku do 05.03.2010 roku*, KS FSK, Kowary 2010a.
- Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego Otwarte Mistrzostwa Polski Karate Shotokan FSKA i konferencja FSKA na temat „30 lat karate shotokan w Kowarach i regionie jeleniogórskim 1979–2009” w okresie od 20.02.2009 roku do 22.02.2009 roku*, KS FSK, Kowary 2009.
- Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego XII Mistrzostwa Świata Karate FSKA w okresie od 1.06.2010 roku do 26.10.2010 roku*, KS FSK, Kowary 2010b.

**THE KARATE CHAMPIONSHIP AS AN EXAMPLE
OF THE EVENT PROMOTING THE JELENIA GÓRA COUNTY
(NUTS 4)**

Summary

The karate events organized by the Funakoshi Shotokan Karate Sport Club (KS FSK) in Kowary are presented in the article as an instrument of promoting the region. The spatial range of the analysis embraces the Jelenia Góra county (NUTS 4). The time period was enclosed to two years of functioning of the examined sport club. Regarding on many organized sport events in his time period, authors present only chosen events which have the key meaning for the promotion of examined county. These events are the national and international karate championships which are realized during the competition in karate shotokan.

Translated by Zbigniew Piepiora, Paweł Piepiora